

Evaluarea competențelor lingvistice prin TIC în studierea limbii franceze

Ana BULAT

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău
Republica Moldova

Sisteme de învățământ din întreaga lume sunt angajate la momentul actual într-o experiență revoluționară: pedagogia centrată pe competențe (*fr.* Approche par compétences, *eng.* Skills based approach, *ru.* Компетентностный подход в образовании etc.). Inovația adusă de acest curent este schimbarea paradigmei educaționale, și anume, trecerea de la curriculumul centrat pe obiective la curriculumul centrat pe competențe.

Această schimbare de paradigmă a educației s-a produs în Europa la început de mileniu, atunci când Consiliul European de la Lisabona (2000) a propus „Competențele cheie pentru Educația pe tot parcursul vieții”. „Competențele cheie” reprezintă „un pachet multifuncțional, transferabil de cunoștințe, deprinderi (abilități) și atitudini de care au nevoie toți indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, incluziunea socială și inserția profesională” [1]. Cele opt domenii ale competențelor cheie sunt: 1) Comunicarea în limba maternă; 2) Comunicarea în limbi străine; 3) Competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii; 4) Competența digitală; 5) Competența socială și competențe civice; 6) A învăța să înveți; 7) Inițiativă și antreprenoriat; 8) Sensibilizare și exprimare culturală [Ibid.].

Competența de comunicare în limbi străine a constituit un subiect de cercetare deosebit pentru Consiliul Europei, în sensul în care acesta propune Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL) în 2001. Rolul CECRL în studierea limbilor străine este primordial, deoarece acesta „oferă o bază comună pentru elaborarea programelor de limbi moderne, documentelor de referință, conținutului examenelor și criteriilor de examinare, a manualelor etc. în Europa; descrie în mod exhaustiv ce trebuie să învețe persoanele care studiază o limbă, pentru a o utiliza în scopuri comunicative; enumeră cunoștințele și deprinderile pe care acestea trebuie să le însușească și să le dezvolte, pentru a avea un comportament lingvistic eficace; înglobează contextul cultural, care constituie suportul unei limbi; definește nivelurile de competență, care permit de a măsura progresul elevului la fiecare etapă a procesului de învățare și în orice moment al vieții” [2]. Competența de comunicare se realizează pe baza: competențelor lingvistice, sociolingvistice și pragmatice.

Desigur, subiectul demersului centrat pe competențe este unul destul de studiat. În acest sens am consultat rezultatele cercetărilor autorilor francofoni (Roegers X., Rey B., Le Boterf G., Hirtt N., Del Rey A, Perrenoud Ph., De Ketele J. M., Bourguignon C., Boutin G., Bronckart J-P., etc.), anglofoni (Chomsky N., Bell S., Eisenberg M. B., Berkowitz R. E., Luca J., etc), români (Guțu Vl., Guțu I., Bucun N., Callo T., Ardelean A., Mândruț O., etc.) în stabilirea reperelor epistemologice al cercetării. De asemenea, și subiectul evaluării competențelor lingvistice este unul tratat de teoreticieni și practicieni din domeniul științelor educației (Bocoș M., Cristea S.,

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0. International License

Cucoș C., Manolescu M., Potolea D., Strungă C., Radu T. I., Guțu Vl., Guțu I. etc.). Însă, cercetarea noastră se axează îndeosebi pe utilizarea noilor tehnologii în procesul de evaluare a competențelor lingvistice în studierea limbii franceze.

Încercarea de a combina cunoștințele din domeniul didacticii limbilor străine și experiența din domeniul TIC s-a soldat cu elaborarea unui manual digital interactiv (MDI) de studiere a limbii franceze - e-FLUX – care, în februarie 2019, a fost brevetat de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), prin certificatul Seria O, nr 6292 și premiat cu medalia de aur în cadrul celei de-a 11 ediții a Expoziției Internaționale „Euro Invent”, Iași, 2019.

Manualul digital e-FLUX este un soft educațional, proiectat și implementat în mediul de programare Delphi 10 Seattle. El permite utilizatorului să transforme conținutul oricărui manual clasic din format static (variante PDF) în format digital interactiv.

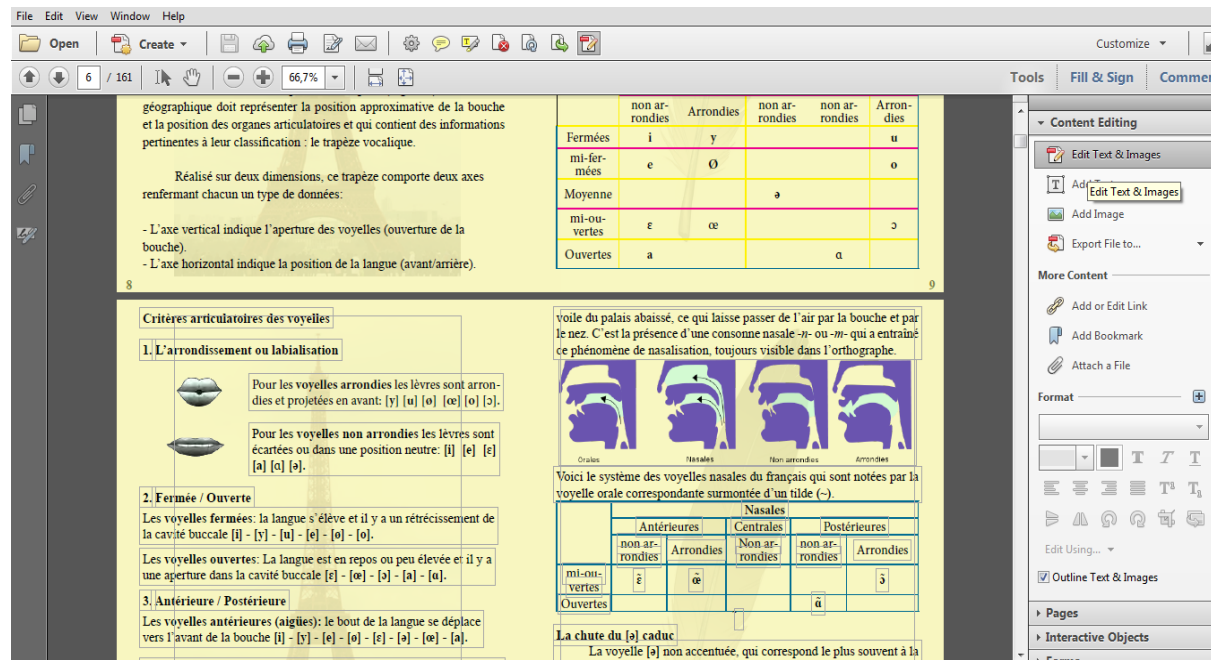

Fig. 1 Captura de ecran „Editarea manualului digital”

Pentru manualul de limbă franceză au fost proiectate și implementate activități originale, specifice domeniului: dictări electronice, exerciții de fonetică, ortografie și gramatică, diverse teste de autoevaluare și evaluare a cunoștințelor (frazе cu lacune, ordonarea cuvintelor în propoziții, ordonarea ideilor în baza unor secvențe audio sau video).

e-FLUX are o interfață utilizator simplă și intuitivă care oferă utilizatorului opțiuni de navigare în paginile manualului cu ajutorul mouse-ului, prin intermediul meniurilor derulante și cu ajutorul tastelor direcționale. Efectul de captare a atenției (zoom local) se realizează prin selectarea cu ajutorul mouse-ului a regiunii respective din pagina manualului. Algoritmii utilizați pentru gestionarea obiectelor grafice sunt foarte eficienți și permit prelucrarea rapidă a informației din manuale cu număr mare de pagini. Din această cauză, efectul de schimbare a paginilor manualului

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0. International License

este rapid și fluent. Calitatea textului în paginile manualului nu se modifică în cazul în care se aplică efectul zoom.

e-FLUX este un soft educațional flexibil. Toate resursele manualului (fișiere audio (*.mp3), video (*.mp4), imagini (*.png, *.jpeg, *.bmp, etc.), documente (*.doc, *.pdf), prezentări electronice (*.ppt, *.pps), teste de diverse tipuri (adevărat/fals, alegere multiplă, fraze cu lacune, etc.), dictări electronice, linkuri interne și externe) sunt modificabile. Procesul de inserare/modificare a resurselor este simplu și se realizează prin intermediul meniurilor derulante și a ferestrelor de dialog.

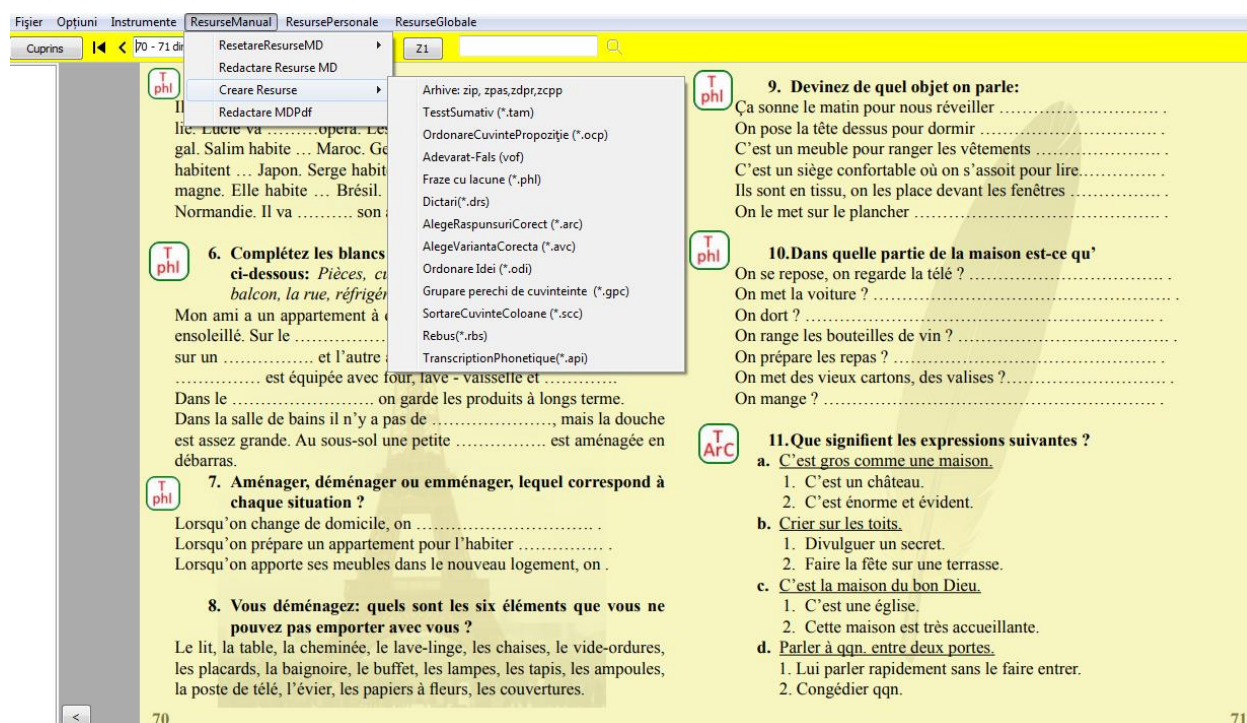

Fig. 2 Captura de ecran a MDI, „Crearea exercițiilor interactive”

Utilizatorul cu drept de administrator (profesorul) poate crea și insera activități interactive atât în paginile manualului cât și pe câmpurile lui. Efectul modificării resurselor manualului se observă imediat prin apariția sau distrugerea iconițelor specifice fiecărei resurse. Modificările realizate în resursele manualului se păstrează și pot fi valorificate la deschiderile ulterioare ale manualului. Utilizatorul simplu (elevul/studentul) poate consulta în ritm propriu orice resursă din manual, realizând sarcini (exerciții de fonetică, teste, dictări etc.) și arhivând rezultatele în dosarele manualului. Toate activitățile elevului/studentului se documentează și pot fi consultate de profesor sau alte persoane (părinți) cu drept de administrator.

MDI conține un șir de opțiuni de adaptare la dispozitivele de vizualizare (calculator staționar sau laptop, proiector multimedia, tablă interactivă de diverse modele). Parametrii tehnici necesari pentru funcționarea MDI sunt: sistem de operare Windows 7 sau superior, memorie

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0. International License

operativă minimală 4GB, frecvență minimală procesor 1,5 GHz, spațiu minimal de stocare 51MB. Volum suficient de mare pentru stocarea resurselor personale:~50 GB.

Pentru a concluziona, putem afirma că folosirea TIC la cursul de limba franceză nu reprezintă un scop în sine, ci și un mijloc de a rezolva anumite cerințe prin care studenții reușesc să exploreze idei, să dobândească anumite abilități, procesul de predare-învățare-evaluare devenind din ce în ce mai personalizat, individualizat și eficient. Din cele supra menționate, manualul digital este în esență manualul clasic, doar că primul este prezentat într-o altă formă, una interactivă, care are priză la studenții contemporani. Iar învățământul de calitate în condițiile actuale trebuie să țină cont de evoluția societății, în care noile tehnologii sunt omniprezente.

Referințe bibliografice:

1. Comisia Europeană. *Competențe-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții*, Bruxelles, 2006. Disponibil pe <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=URISERV%3Ac11090>, vizitat 18.07.2016.
2. Consiliul Europei. *Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi: învățare, predare, evaluare*. Traducere Gh. Moldovanu et al. Chișinău: Tipografia Centrală, 2003.